

Pismo umieszczone zostało w Portalu Informacyjnym w celach udostępnienia danych o sprawie i nie wywołuje skutków procesowych.

Sygn. akt VIII Gz 111/21

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2021 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, VIII Wydział Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Artur Fornal

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2021 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa (...) z **siedzibą w G.**

przeciwko **M. L.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 maja 2021 r., sygn. akt VIII GNc 5540/20

p o s t a n a w i a:

1. uchylić zaskarżone postanowienie w punkcie 1. (pierwszym) i wniosek powoda o podjęcie postępowania przekazać Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania;
2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić do rozpoznania w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt VIII Gz 111/21

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 maja 2021 r. Sąd Rejonowy oddalił wnioski powoda o podjęcie zawieszono postępowania oraz o ustanowienie kuratora dla pozwanego.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy podkreślił, że spełnienie przewidzianego w art. 144 § 1 k.p.c. obowiązku wykazania uprawdopodobnienia, że miejsce pobytu strony nie jest znane, polega na dołożeniu odpowiedniej do okoliczności sprawy staranności w poszukiwaniu miejsca pobytu strony. Zdaniem tego Sądu, dla zapobieżenia nadużyciom należałoby przesłuchać na tę okoliczność sąsiadów strony, dla której ma być ustanowiony kurator, jej domowników lub administratora domu. Konieczne jest w związku z tym wykazanie, że nie tylko żądający ustanowienia kuratora, lecz także inne osoby które mogą mieć informacje o miejscu pobytu strony, a w szczególności krewni, powinowaci, inne osoby bliskie, a także zakład pracy gdzie była ona ostatnio zatrudniona, nie mają o tym wiadomości. W przedmiotowej sprawie powód nie uprawdopodobnił jednak powyższych okoliczności, albowiem z przedłożonego przez niego protokołu Komornika sądowego wynika, że korespondencji pozwanemu nie doręczono, jednocześnie nie ustalono jednak, czy zamieszkuje on pod wskazanym adresem. Z odrębnej notatki Komornika wykonanej po

rozpytaniu sąsiadów wynika, że pod wskazanym adresem zastać można żonę pozwanego, a jego nie widziano. Nie można zatem, zdaniem Sądu Rejonowego, wykluczyć, że pozwany pod wskazanym adresem jednak zamieszkuje lub przebywa. Poprzestanie na samych tylko informacjach uzyskanych od Komornika, które są niejednoznaczne, nie było wystarczające do uwzględnienia wniosków strony powodowej.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód, zaskarżając je co do odmowy podjęcia zawieszonoego postępowania, a ponadto – na zasadzie art. 380 k.p.c. – wniósł o poddanie pod kontrolę Sądu odwoławczego prawidłowości oddalenia wniosku o ustanowienia dla pozwanego kuratora.

Zaskarżonemu postanowieniu skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania: art. 180 § 1 w zw. z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., a także w zw. z art. 144 § 1 k.p.c., polegające na odmowie podjęcia zawieszonoego postępowania w sytuacji, w której powód wykonał w sposób wyczerpujący tryb doręczenia pisma pozwanemu za pośrednictwem Komornika (art. 139¹ § 1 i 2 k.p.c.), przy jednoczesnym braku wpływu na sposób oraz godziny przeprowadzenia czynności przez Komornika w zakresie braku możliwości skutecznego doręczenia oraz braku możliwości ustalenia czy adresat zamieszkuje pod danym adresem (co uprawdopodobnia w sposób dostateczny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego okoliczność wskazaną w treści art. 144 § 1 k.p.c., tj. brak znajomości miejsca pobytu tej strony).

Powód domagał się uchylecia zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda zasługiwało na uwzględnienie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do wniosku skarżącego wskazującego na błędne odmowy ustanowienia kuratora dla pozwanego (art. 144 § 1 k.p.c. a contrario), podkreślić trzeba, że dokonując, na wniosek strony, kontroli niezaskarżalnego postanowienia sądu pierwszej instancji – w trybie art. 380 w zw. z art. 197 § 2 k.p.c. – sąd odwoławczy nie orzeka w tej kwestii merytorycznie, a jedynie ocenia prawidłowość takiego rozstrzygnięcia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2017 r., II CZ 50/17, LEX nr 2341786). W niniejszej sprawie postanowienie Sądu Rejonowego o oddaleniu wniosku powoda o ustanowienie kuratora wydane zostało przy założeniu, że domagając się tego nie uprawdopodobnił on, że miejsce pobytu pozwanego M. L. nie jest znane. Takiej oceny, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, w ocenie Sądu II instancji nie można jednak podzielić.

Zgodnie z art. 143 i art. 144 § 1 zd. 1 k.p.c., przewodniczący (sąd orzekający) ustanowi kuratora, jeżeli wnioskodawca uprawdopodobni, że miejsce pobytu strony nie jest znane. Uprawdopodobnienie takie nie może nastąpić w oparciu o samo tylko twierdzenie wnioskodawcy, że nie zna aktualnego miejsca zamieszkania (pobytu) strony przeciwnej. Istotne dla takiej oceny jest natomiast przedstawienie takiego materiału, który pozwala uznać za wysoce prawdopodobne, że nie tylko strona ta nie zamieszkuje już (nie przebywa) pod adresem znanym wnioskodawcy, lecz także tego, że pomimo podjętych starań aktualne miejsce pobytu nie jest obiektywnie możliwe do ustalenia również na podstawie wiedzy innych (poza wnioskodawcą) osób, które posiadają lub mogą posiadać kontakt z osobą objętą wnioskiem; względnie, że nie jest w ogóle możliwe ustalenie takich osób (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 6 lutego 2014 r., I ACz 1598/13, LEX nr 1433883).

Zdaniem Sądu odwoławczego, za nieuzasadnione i oderwane od realiów przedmiotowej sprawy należałoby uznać – bliżej niesprecyzowane zresztą w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia – wymaganie nawiązania kontaktu z osobami bliskimi pozwanego czy też z jego zakładem pracy. Uwzględniając specyfikę wzajemnych relacji stron, związanych z prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą (umowa leasingu i weksel na zabezpieczenie – zob. k. 4 i 6-7 akt), trudno zakładać aby powód mógł mieć wiedzę o krewnych, czy też powinowatych pozwanego (poza jego żoną J. L., która weksel poręczyła i również występowała w niniejszej sprawie jako pozwana – zob. pozew – k. 3 v. akt). Po tym natomiast jak, w odniesieniu do obojga pozwanych, powód zwrócił się o doręczenie korespondencji sądowej za pośrednictwem Komornika Sądowego (art. 139¹ k.p.c.), ustalono w tym trybie, że J. L. zamieszkuje pod adresem

wskazany w pozwie, z rozpytania sąsiada wynikało natomiast, że pozwany nie jest tam widywany (zostać można jedynie jego żonę; zob. postanowienia Komornika z dnia 22 stycznia 2021 r. i 18 marca 2021 r., a także protokoły z czynności – k. 33-34 i 47-48 akt).

Z kolei z dokumentu przedstawionego przez powoda przy piśmie z dnia 7 czerwca 2021 r. – wprowadzie już po wydaniu zaskarżonego postanowienia, dotyczącego jednak czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świeciu (Kancelaria (...)) z dnia 1 czerwca 2021 r., w sprawie Km 12/21 prowadzonej z wniosku innego wierzyciela – wynika, że w uwzględnieniu jego wniosku (wobec niedoręczenia korespondencji) podjęte zostały przez Komornika czynności zmierzające do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania pozwanego. Dane pozyskane na tej drodze w organie rentowym nie doprowadziły jednak do ustalenia innego adresu pozwanego (zob. k. 80-80 v. akt).

Tak więc, skoro nie uzyskano w tym trybie dodatkowych informacji o aktualnym adresie pozwanego (art. 3b ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych [tekst jedn.: Dz.U. z 2021 poz. 850 ze zm.] w zw. z art. art. 761 § 1¹ pkt 3-6 k.p.c.)

Wobec powyższego nie można zgodzić się z Sądem I instancji, że dla uprawdopodobnienia okoliczności o których mowa w art. 144 § 1 k.p.c. powód winien był prowadzić dalsze szczegółowe dochodzenie. W stanie faktycznym sprawy brak jest w konsekwencji podstaw, aby od strony wnioskującej żądać dalej jeszcze idących czynności poszukiwawczych (zob. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1999 r., III CKN 171/99, Legalis 53767).

Ponownie rozpoznając wniosek powoda o podjęcie postępowania zawieszono z uwagi na niewskazanie adresu pozwanego (art. 180 § 1 k.p.c.) Sąd Rejonowy powinien mieć na względzie powyższą ocenę prawną stanu faktycznego sprawy, a także i to, że samo ustanowienie kuratora dla pozwanego powinno być uzależnione od uiszczenia przez wnioskodawcę zaliczki na związane z tym wydatki. Sąd podejmie bowiem czynność połączoną z wydatkami, jeżeli zostanie uiszczona zaliczka w terminie i wysokości oznaczonej przez Przewodniczącego w wezwaniu (art. 130⁴ § 1-2 i 4-5 k.p.c.). Ustalono, że wprowadzie w niniejszej sprawie powód taką zaliczkę uiszczył – zgodnie z wezwaniem z dnia 21 kwietnia 2021 r. – jednak zarządzenie w tym przedmiocie zostało następnie uchylone, zaś kwotę zaliczki zwrócono już powodowi (zob. 51-52, 54-55, 58, 63 i 71 akt).

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy orzekła ja w sentencji na podstawie art. 386 § 4 w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. Brak było natomiast podstaw do orzekania na tym etapie postępowania o kosztach postępowania zażaleniowego, sąd rozstrzyga bowiem o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.), a niniejsze postanowienie dotyczące kwestii incydentalnej - nie jest takim orzeczeniem. Dopiero bowiem po ustaleniu, która ze stron wygrała proces możliwe będzie rozstrzygnięcie o zwrocie kosztów (obejmujących także koszty postępowania incydentalnego) zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 1973 r., II CR 159/73, OSNC 1974 Nr 5, poz. 90).

Na oryginale właściwy podpis